

**NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV** | **ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVNÍŠTĚ
V PRAZE**

Hlavní město Praha – Magistrát hl. m. Prahy
Odbor památkové péče

ČÍSLO JEDNACÍ: MHMP

DORUČENO DNE: 21-12-2023

Počet listů dokumentu: 2
Počet listinných příloh: Počet listů příloh:
Počet a druh nalistinných příloh:

1/1

MHMPPO9RUJW4

Magistrát hlavního města Prahy
Odbor památkové péče
Oddělení státní správy památkové péče
Mgr. J. Koželová
Jungmannova 35/29
P. O. BOX 800
111 21 Praha 1

Váš dopis č. / sp. zn.: MHMP 2483637/2023 / S-MHMP 2469042/2023
Ze dne / doručeno dne: 27. 11. 2023 / 27. 11. 2023
Naše čj.: NPÚ-311/103630/2023
Vyřizuje / linka: Mgr. Spálenková / 255
Spisový znak: 820.2

Praha 21. 12. 2023

**Parc. č. 1321, 1322, k. ú. Střešovice, Macharovo náměstí, Praha 6, památková zóna Vilová kolonie
Ořechovka**

**Písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče k žádosti podle § 14 odst. 6 zákona
č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.**

Předmět žádosti:

K. ú. Střešovice, parc. č. 1321, 1322..., Macharovo nám., Praha 6 – modernizace sportoviště.

Přílohy žádosti:

Dokumentace pro stavební řízení (Sportovní projekty s. r. o.,
10/2023).

Popis zamýšlených prací:

Předmětem předložené dokumentace jsou úpravy stávajících tenisových kurtů k novému využití. Návrh zahrnuje:

- zachování rozsahu stávajícího sportoviště, nahrazení antukových povrchů umělým povrchem v barvě antuky, a to vodopropustným, podloženým drenážním systémem, zaústěným do vsakovacího objektu při východní straně hřiště;
- zachování 1 (západního) z tenisových kurtů s možností sezónní přeměny na ledovou plochu 15 x 30 m, oplocení ledové plochy skladováno mimo areál, tenisové sloupky demontovatelné, ledové technologie při SZ nároží hřiště,
- odstranění stávající plotu včetně betonové podezdívky a cvičné tenisové stěny (nová opěrná stěna součástí probíhající výstavby nového tenisového klubu);
- demontáž kurtů: odtěžení antuky, podkladních vrstev, kácení dřevin, které nevyžadují povolení;
- rekonstruovaný povrch: vpichovaný umělý venkovní polypropylénový smyčkový tenisový a víceúčelový sportovní koberec tl. 12 mm, další vrstvy asfaltový koberec otevřený jemnozrnný tl. 50 mm, asfaltový koberec otevřený hrubozrnný tl. 50mm, drcené kamenivo;

- nové oplocení areálu: ocelové sloupky kotvené do monolitické železobetonové podezdívky vystupující nad povrch hřiště 130 – 450 mm, držící jednotlivá rámová pole s horizontálním členěním, vypletené ocelovým tenisovým pletivem o rozměru oka 40 x 40 mm, výška 2,9 m, základní modul 2100 mm s bránami max. 3000 mm, barva zelená;
- trojice kurtů na padel s umělým sportovním povrchem a vlastním osvětlením plochy, nová sportovní plocha bezspádová, vrchní hrana hřiště 277,23 m n. m. s povrchem z umělého trávníku bez dalších specifikací, ostatní vrstvy j. u kurtů;
- přestavba plochy rozlohy 35300 x 33420 mm na 3 hřiště na padel, což obnáší: typizované ohrazení každého z nich kotvené do ŽB pasu, skleněné části kombinované pletivem na ocelových sloupcích v antracitové barvě, vnitřní rozměr hrazení 20 x 10 m, výška hrazení 3 – 4 m;
- osvětlení svítidly, Dialux VT-44201 200 W 22.960 lm 6500 K, výška osvětlovacích sloupců v lomených tvarech 6 m, celkový počet 12 vždy s dvojicí reflektorů;
- nová elektropřípojka, šachta s vodou pro letní kropení a zásobování ledové plochy, napojení na el. energii novou elektro přípojkou ze stávající trafostanice na sousedním pozemku, stávající areálový rozvod vody;
- při JZ nároží při plácku betonová čtvercová zatravňovací dlažba 200 x 200 x 80 mm s cca 5 m dlouhou opěrkou z gabionů;
- „vybavení hřiště a mobiliář Viz tabulka PSV“ – nenalezeno;
- „V ploše zasažené stavbou bude provedena obnova travnaté plochy. Odborné údržbové práce stávající zeleně budou provedeny ve vegetačním období majitelem pozemků a správcem zeleně. V PD se nepočítá se návrhem zeleně.“

Charakteristika objektu a území:

Řešené náměstí představuje centrum památkové zóny Vilová kolonie Ořechovka.

Objekt podléhá plošné památkové ochraně ve smyslu vyhlášky HMP č. 15/1991 Sb., o prohlášení částí území hlavního města Prahy za památkové zóny a o určení podmínek jejich ochrany, ze dne 16. 5. 1991. Dle č. 3, odst. a), b) a f) citované vyhlášky jsou v tomto případě předmětem ochrany zejména historický půdorys a jemu odpovídající prostorová a hmotová skladba, urbanistická struktura včetně charakteru objektů a pozemků, uličních interiérů, řemeslných a uměleckořemeslných prvků a zeleň.

V původním architektonickém návrhu byla před domem čp. 250 škola. Na podnět obyvatel Ořechovky nebyla realizována. Zjistilo se, že nedaleká škola u kostela sv. Norberta je dostačující a obyvatelé preferovali zachování volného prostoru ústředního náměstí. Provizorní úprava náměstí počítala také se stavbou komplexu drobných krámků a kiosků. Obyvatelé se opět postavili proti a požadovali vytvoření obchodního centra v ústřední budově, zatímco náměstí chtěli jako *ústřední prostor, upravený parkově pro rekreační účely*. Beseda požádala navíc o pronájem pozemků na náměstí ke zřízení tenisových kurtů a byla nakonec pražskou obcí pověřena provedením sadové úpravy a dětského hřiště. Návrh na definitivní vyřešení prostoru počítající s trvalým zachováním funkce hlavního náměstí vypracoval arch. Alois Dryák. V průběhu prvního pololetí roku 1927 byl tento projekt svépomocí místních obyvatel realizován.

Do sadové úpravy byly citlivě zasazeny tenisové kurty s klubovnou tenisového klubu. Původní klubovna byla mnohem menší, než ta dnešní. Jejímí členy byly především majitelé okolních družstevních vilek a domků. Další tenisové kurty byly vybudovány v parku u vozovny, na východním konci Cukrovarnické ulice. Na náměstí bylo také dětské hřiště i sáňkařské dráhy, vytvořené násypkami terénu. Toto využití veřejných prostranství souznělo s duchem zásad zdravého životního stylu, podle nichž byla koncipována celá vilová čtvrť jako zahradní město.

V r. 1929 byl jižně od sportoviště postaven pomník padlým obětem 1. světové války. V roce 1930 dostalo prostranství oficiální název – náměstí Na Ořechovce. Ten byl v šedesátých letech minulého století změněn na Macharovo náměstí, podle básníka J. S. Machara, který žil dlouhá léta nedaleko ve vile v Cukrovarnické ulici. Macharovo náměstí je typickým parkovým náměstím vytvořeným v geometrické jednoduché dispozici. Na ose parku nad kurty se rozkládá kruhové odpočívadlo s výrazným letníkovým záhonem. V travnatých plochách se uplatňují zrcadlově solitéry smutečních vrb (*Salix alba „Tristis“*). Náměstí je zakončeno odsazeným vegetačním pruhem, kde je umístěn pomník padlým v 1. světové válce. Důstojnou atmosféru zde pomáhají vytvářet výsadby tisů a borovic (*Taxus baccata*, *Pinus sylvestris*) a stínomilné trvalky.

Současný stav poznání dotčených chráněných kulturně historických hodnot:

Památková hodnota objektu spočívá především v jeho architektonickém a materiálovém řešení. Budova svým výrazovým pojetím dokumentuje historický vývoj městské zástavby v příslušném časovém úseku a slohovém období a je součástí architektonického řešení dané lokality.

Dosavadní stav projednání:

K návrhu přestavby sportoviště ve stupni studie bylo vydáno ZS čj. MHMP 1627773/2023 ze dne 14. 8. 2023, které záměr odsouhlasilo za těchto základních podmínek:

- „1. Zatravnovací dlažba bude betonová čtvercová se zatravnovací spárou nebo kamenné kostky se zatravnovací spárou.
2. Stožáry osvětlení kurtů budou v jednoduchém a nenápadném designu. Bude zpracován detailní návrh osvětlení kurtů, který bude předložen MHMP OPP k posouzení v dalším stupni projektové dokumentace.
3. Bude zpracován návrh sadových úprav, který bude předložen MHMP OPP k posouzení v dalším stupni projektové dokumentace.“

Vyhodnocení žádosti:

Národní památkový ústav na základě prostudování předložených podkladů a znalosti situace konstatuje, že zamýšlené práce **budou v souladu se zájmem ochrany výše uvedených kulturně historických hodnot za těchto podmínek:**

1. Veškeré opěrné zídky budou provedeny z monolitického betonu.
2. Návrh úprav okolí včetně mobiliáře bude předložen NPÚ ÚOP PR k posouzení.

Zdůvodnění:

Netroufáme si posoudit, nakolik PD zohledňuje podmínku č. 2 ZS čj. MHMP 1627773/2023 ze dne 14. 8. 2023 odůvodněnou takto: „V předložené studii není zpracována detailní podoba osvětlení kurtů, pouze z přiložené

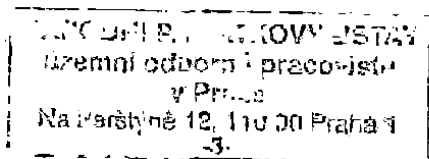
vizualizace vyplývá, že osvětlení má být řešeno jako atypický designový prvek. MHMP OPP se však domnívá, že osvětlení kurtů by mělo být naopak jednoduché, nenápadné, neboť se jedná o utilitární prvek, který by neměl v historickém prostředí působit rušivě a poutat na sebe pozornost. Aby mohl MHMP OPP dostatečně posoudit podobu osvětlení, byla stanovena výše uvedená podmínka, požadující předložení detailní podoby osvětlení v dalším stupni projektové dokumentace.“ Načež součástí nyní předloženého PD je objemný (anglicky psaný) návrh osvětlení, řešící, zcela legitimně, světelný rozptyl, montáž či jednoduchou podobu plochých reflektorů označovaných LED Floodlight SAMSUNG CHIP 6500K Super Bright 135LM/W. Domníváme se, že podmínka ZS reagovala především na atypické výsečové zakřivení stožárů, nikoliv na vlastní svítidla, v Studii málo zřetelná. Nyní předložený návrh namísto stožárů oblých linií nabízí stožáry lomené, možná v zájmu optimálního směřování světla. PD však podrobnosti k podobě stožárů, které představují nápadnější nový prvek než na nich zavěšené reflektory, neuvádí a konkrétní volbu nezdůvodňuje.

Ad 1) Gabionové sestavy na klíč představují výrazně novodobý prvek, který nemá v prostředí dané památkové zóny tradici. Pro architektonické dědictví je užívání tradičních materiálů charakteristické. V prostředí památkové zóny je očekávání určitých materiálů součástí vnímání kulturní hodnoty historických staveb. Pro každý materiál jsou charakteristické vlastnosti jako vzhled a způsob stárnutí. Proto je třeba z hlediska památkové péče trvat na klasických materiálech i v případě nových úprav. Při realizaci opěrných a kotvících zídek je třeba se vyhnout prefabrikátům, jako jsou tvarovky ztraceného bednění nebo zmíněné gabiony. Protože přílehlá stavba nové klubovny předpokládala užití kartáčovaného betonu pro schodiště a pochozí plochy, doporučujeme držet materiálovou jednotu.

Ad 2) Bereme na vědomí, že v této chvíli PD neřeší zahradní úpravy. Současně ale podotýkáme, že je pravděpodobné, že v závěru stavebních prací bude nahlédnuta potřeba úpravy okolí. V takovém případě je třeba předložit konkrétní podrobný návrh a vyžádat si k němu závazné stanovisko MHMP OPP. Jejich součástí by měl být i mobiliář, jakkoliv PSV zmiňované v PD pravděpodobně znamená drobné prvky na území hřiště, nikoliv mobiliář pro okolní zeleň.

Předložený záměr není při respektování výše uvedených podmínek v rozporu s požadavky památkové péče a s režimem ochrany platným v daném území.

PhDr. Jaroslav Podliska, Ph.D. v. r.
ředitel

Za správnost: Pohlová

